

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPREM DE APĂRARE A ȚĂRII HOTĂRÂRE

referitoare la proiectul de Lege privind ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind cooperarea în legătură cu proiectele nucleare-energetice de la Cernavodă și în sectorul energiei nucleare civile din România, semnat la București, la 9 decembrie 2020 și la Upper Marlboro, la 4 decembrie 2020

În temeiul prevederilor art. 4 lit. d) pct. 1 din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările și completările ulterioare,

CONSILIUL SUPREM DE APĂRARE A ȚĂRII H O T Ă R ă S T E:

Art. unic. - Se avizează proiectul de Lege privind ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind cooperarea în legătură cu proiectele nucleare-energetice de la Cernavodă și în sectorul energiei nucleare civile din România, semnat la București, la 9 decembrie 2020 și la Upper Marlboro, la 4 decembrie 2020, nr. DSN1/353 din 09.03.2021, prevăzut în anexa la prezenta hotărâre.

Această hotărâre a fost adoptată de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării cu respectarea prevederilor art. 6 alin. (3) din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările și completările ulterioare.

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI
SUPREM DE APĂRARE A ȚĂRII**

KLAUS-WERNER IOHANNIS

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul prezentului act normativ

LEGE

pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind cooperarea în legătură cu proiectele nucleare-energetice de la Cernavodă și în sectorul energiei nucleare civile din România, semnat la București, la 9 decembrie 2020 și la Upper Marlboro, la 4 decembrie 2020

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii prezentului act normativ

1. Descrierea situației actuale

Necesitatea și finalitatea încheierii Acordului

Intrarea în vigoare a acestui Acord va permite dezvoltarea programului nuclear civil din România prin asigurarea expertizei tehnice, de reglementare, de securitate și siguranță nucleară și va contribui, implicit, la întărirea securității, diversității, siguranței în exploatare și stabilității energetice și de mediu ale României, prin retehnologizarea Unității 1 și extinderea capacitatii CNE Cernavodă.

Acordul s-a încheiat în considerarea expertizei în domeniile tehnic, de reglementare, securitate și siguranță nucleară pe care le oferă partenerul american și a altor avantaje pe care cooperarea în baza acestui document bilateral le furnizează programului nuclear civil din România, printre care menționăm: contribuția substanțială a acestor proiecte la diversificarea mixului energetic, la creșterea siguranței în exploatare și a stabilității sistemului energetic, precum și la atingerea obiectivelor de mediu ale României.

Acordul vizează mai multe arii de cooperare: proiectul Unităților 3 și 4 de la Cernavodă, retehnologizarea Unității 1, cooperarea în domeniul proiect reglementarea, cercetarea și dezvoltarea, schimburi între laboratoare de cercetare și universități, pregătirea personalului.

Adițional proiectelor actuale, proiectului Unităților 3 și 4 și retehnologizării Unității 1 CNE Cernavodă, Acordul prevede și cooperarea pe termen lung și foarte lung prin posibilitatea dezvoltării reactoarelor modulare mici în România, pe un amplasament care urmează a fi stabilit, în vederea asigurării în viitor a flexibilității și scalabilității tehnologiilor nucleare.

Pentru a respecta cerințele procedurale care trebuie parcuse de partea română pentru a-și exprima consimțământul de a deveni parte la Acord, proiectul de act normativ a fost inițiat în baza art. 19 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele.

În contextul pachetului legislativ *Energie curată pentru toti europenii și a Punctului Ecologic European*, care impun transformarea sectorului energetic către un alt model de sistem, bazat pe tehnologii curate, inovatoare, care să facă față concurenței pe o piață de electricitate integrată, se impune acomodarea sectorului energetic din România la noile tendințe de dezvoltare.

Decarbonarea sectorului de producere energie electrică al României, reprezintă prima prioritate strategică în dezvoltarea sectorului energetic și transformarea sa profundă pentru a face față concurenței la nivel regional și european.

În conformitate cu prevederile Regulamentului 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului privind Guvernanța Uniunii Energetice, toate statele membre ale Uniunii Europene au obligația elaborării Planurilor Naționale Integrate în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 (PNIESC), documente care reprezintă angajamentul fiecărui stat la efortul comun de îndeplinire a țintelor europene, stabilite pentru anul 2030 în domeniul energiei și climei, respectiv

creșterea ponderii energiei electrice din surse regenerabile în consumul final, îmbunătățirea eficienței energetice, reducerea emisiilor interne de gaze cu efect de seră, creșterea gradului de interconectare a pieței de energie electrică.

Proiectul PNIESC elaborat de România reflectă setul de particularități și priorități naționale, luând în considerare dreptul României de a-și stabili propriul mix energetic pentru atingerea obiectivelor și ţintelor naționale pentru anul 2030, cu perspectiva 2050.

Pentru România, energia nucleară reprezintă o opțiune strategică, fiind o componentă de bază a mixului energetic național, această opțiune fiind susținută de existența unei infrastructuri ce permite desfășurarea activității de producere a energiei electrice în condiții de siguranță și eficiență economică, energia nucleară constituind pentru România o soluție optimă de acoperire a deficitului de capacitate de producție de energie electrică datorat necesității de înlocuire a capacitaților energetice bazate pe combustibili fosili cu capacitați bazate pe tehnologii cu emisii reduse de carbon. Fiind o energie fără emisii, sigură și stabilă, energia nucleară are un rol important în atingerea obiectivelor naționale în ceea ce privește securitatea energetică și decarbonarea sectorului de producere.

Având în vedere situația sectorului de producere a energiei electrice din România, în care o mare parte a capacitaților sunt învechite, cu randamente slabe, care nu se mai încadrează în cerințele și limitele de emisii de gaze cu efect de seră precum și nevoia de a restabili robustețea Sistemului Electroenergetic Național pentru ca România să-și mențină rolul de producător de energie în regină și pentru a face față cerințelor sistemului electroenergetic european, este nevoie imediată de măsuri de dezvoltare de capacitați energetice fără emisii de gaze cu efect de seră, care să asigure securitatea energetică a României și decarbonarea sectorului de producere din România. Noile politici în domeniul energiei și climei, inclusiv Green Deal ne obligă la orientarea investițiilor în capacitați energetice curate care să creeze premizele către neutralitate climatică în anul 2050. Sursele regenerabile de energie, inclusiv hidro mare, împreună cu energia nucleară vor contribui la atingerea acestor deziderate.

Istoricul negocierilor:

În contextul generat de încheierea Memorandumului privind cooperarea între România și Statele Unite ale Americii privind cooperarea în domeniul nuclear civil semnat la New York în data de 24.09.2019, Ambasada SUA a transmis părții române o propunere de Acord între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind cooperarea în legătură cu proiectele nuclearo-energetice de la Cernavodă și în sectorul energetic nuclear din România.

Negocierile s-au desfășurat în perioada 2019 – 2020, textul acordului fiind finalizat și parafat în perioada 7 – 9 octombrie 2020, la Washington.

În data de 27 noiembrie 2020 a fost aprobat Memorandumul prin care Virgil Popescu, ministrul economiei, energiei și mediului de afaceri, a fost mandat să semneze Acordul, în numele Guvernului României; documentul de cooperare a fost semnat de reprezentantul român la data de 9 decembrie 2020, la București, și de cel american la 4 decembrie 2020, la Upper Marlboro.

În conformitate cu prevederile articolului 103 din Tratatul Euratom, România a notificat Acordul Comisiei Europene (COM), în data de 22.10.2020. În urma evaluării proiectului de Acord, COM/DG Energy a informat partea română, în data de 19.11.2020, că acesta nu încalcă prevederile Tratatului EURATOM și că nu se opune încheierii acestui acord. Cu toate acestea, COM/ DG Energy a formulat unele recomandări cu privire la următoarele aspecte:

- în caz de conflict între dispozițiile acordului și dispozițiile Tratatului Euratom, acestea din urmă vor prevale;
- în vederea analizării compatibilității proiectului de acord cu dispozițiile Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și în special principiile nediscriminării, tratamentului egal și transparenței aplicabile procesului de licitație etc., DG Energy recomandă părții române să consulte

și alte servicii relevante ale COM, în special DG GROW, responsabil cu aplicarea dispozițiilor privind achizițiile publice.

În data de 8 decembrie 2020, Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (MEEMA) a transmis Comisiei Europene o scrisoare prin care a confirmat că dispozițiile Tratatului EURATOM vor prevale în caz de conflict între dispozițiile acordului și dispozițiile Tratatului Euratom, precizând, totodată, că autoritățile române vor menține un dialog constant cu COM.

2. Schimbări preconizate

Acordul va contribui la relansarea noilor linii directoare de dezvoltare de capacitate nucleo-energetice în România, care necesită o restructurare rapidă, prin valorificarea potențialului de redefinire a direcțiilor strategice, într-o cheie diferită de cea concepută în urmă cu peste un deceniu și bazată în primul rând pe investitorii ce provin din țări aliate României, în conformitate cu prevederile Memorandumului Guvernului României nr. 3/20.01.2020 cu tema "Noi politici și linii directoare de dezvoltare a sectorului nuclearo-energetic din România".

Analizele efectuate privind adevaranța sistemului energetic și cele privind necesitatea îndeplinirii obiectivelor și țintelor de mediu și siguranță în aprovisionare și diversificarea surselor pentru un mix energetic echilibrat, relevă faptul că Proiectul Unităților 3 și 4 de la CNE Cernavodă reprezintă una dintre soluțiile optime de acoperire a deficitului de capacitate de producție de energie electrică previzionat pentru 2028-2035.

Acordul va rămâne în vigoare o perioadă de 30 de ani și va fi prelungit automat cu perioade succesive de cinci ani, cu excepția cazului în care una din Părți notifică celelalte Părți, cu respectarea unor termene clar stabilite în acord, intenția sa de a nu îl prelungi.

Fiecare parte poate denunța acest Acord printr-o notificare scrisă transmisă celelalte Părți cu cel puțin cu un an înainte.

3. Alte informații

Acordul cuprinde un preambul și 11 articole, grupate după cum urmează: definiții, cooperarea în cadrul Acordului, alte domenii de cooperare, managementul cooperării, achiziții, finanțare, schimbul de informații și confidențialitatea componentă locală, soluționarea disputelor, clauze finale pricind intrarea în vigoare ale prevederilor și notificarea acordului.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impact macro-economic

Realizarea Proiectului Unităților 3 și 4 de la Cernavodă, cât și a altor proiecte conexe, poate contribui la revitalizarea industriei autohtone, contribuind la creșterea economică internă (PIB, taxe la nivel național și local), prin posibilitățile de implicare a industriei locale în proiect, prin livrarea de materiale, echipamente și servicii, crearea de noi locuri de muncă în România etc.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Prin realizarea Proiectului Unitățile 3 și 4 de la CNE Cernavodă și Proiectului de Reînșinezare al Unității 1 CNE Cernavodă se vor crea noi locuri de muncă în România.

4. Impact asupra mediului

Proiectele de investiții care vor fi realizate în baza acestui acord vor fi implementate cu respectarea tuturor reglementărilor europene și naționale din domeniul mediului

5. Alte informații

Nu e cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul finanțier asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Prezentul act normativ nu are impact asupra bugetului general consolidat.

- în mii lei (RON) -

Indicatori 1	Anul curent 2021	Următorii patru ani					Media pe 5 ani 7
		3 2022	4 2023	5 2024	6 2025		
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:							
a) buget de stat, din acesta:							
i. impozit pe profit							
ii. impozit pe venit							
b) bugete locale							
i. impozit pe profit							
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:							
i. contribuții de asigurări							
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:							
a) buget de stat, din acesta:							
i. cheltuieli de personal							
ii. bunuri și servicii							
b) bugete locale:							
i. cheltuieli de personal							
ii. bunuri și servicii							
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:							
i. cheltuieli de personal							
ii. bunuri și servicii							
3. Impact finanțier, plus/minus, din care:							
a) buget de stat							
b) bugete locale							
4. Propuneri pentru acoperirea							

creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						
<i>Secțiunea a 5-a</i> <i>Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare</i>						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ (acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ):						
a) <i>acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ.</i>						
b) <i>acte normative ce urmează a fi elaborate în vedere de implementarii noilor dispozitii.</i> Nu este cazul.						
1. Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice						
Posibilele exceptări de la aplicarea legislației în materia achizițiilor publice și în materia achizițiilor sectoriale sunt expres și limitativ prevăzute în Capitolul I, Secțiunea a 5-a "Exceptări" din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice cu modificările și completările ulterioare, respectiv în Capitolul II, Secțiunea a 5-a "Exceptări" din Legea nr. 99/2016, privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, de principiu, procedurile de atribuire a contractelor de lucrări, produse și servicii necesare pentru implementarea proiectelor, prevăzute la art 4 și art 6 din Acord, pot fi exceptate de la aplicarea legislației românești și europene în materia achizițiilor publice, respectiv în materia achizițiilor sectoriale, în măsura în care Acordul respectă principiile prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).						
2. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare						
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare						
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene						
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente, săcându-se referire la un anume acord, o anume rezoluție sau recomandare internațională ori la alt document al unei organizații internaționale						
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
6. Alte informații						
Nu e cazul.						

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Se solicită avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării, în conformitate cu prevederile Legii nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

Consiliul Concurenței a emis punctul de vedere nr. 348/15.01.2021, cu referire la obiectul acordului supus procedurii de ratificare.

În cadrul procesului de avizare în vederea adoptării, proiectul de act normativ se supune avizării Consiliului Legislativ.

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Alte informații

Nu e cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea

competențelor instituțiilor existente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Alte informații

Nu e cazul.

Față de cele prezentate mai sus, având în vedere prevederile art.19 din Legea nr.590/2003 privind tratatele, a fost elaborat proiectul de *Lege pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind cooperarea în legătură cu proiectele nucleare-energetice de la Cernavodă și în sectorul energiei nucleare civile din România*, semnat la București, la 9 decembrie 2020 și la Upper Marlboro, la 4 decembrie 2020.

MINISTRUL ENERGIEI

Virgil-Daniel POPESCU

AVIZEAZĂ:

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Bogdan Lucian AURESCU

MINISTRUL FINANȚELOR

Alexandru NAZAREU

MINISTRUL JUSTITIEI

Stelian-Cristian JON

100333/2021

MINDFUL that the United States is a leader in nuclear technology, safety, security, and nonproliferation, with over 60 years of experience in exporting nuclear energy technologies worldwide, and has deep expertise across the nuclear energy sector, including within the United States, national laboratories, academia, and industry;

RECOGNIZING the desire of Romania to expand the civil nuclear power sector through cooperation between the Parties in overall aspects of civil nuclear power, such as nuclear safety and security, nuclear regulations, waste management, quality management systems, technology transfer, human resources development, localization, and decommissioning;

EXPRESSING their mutual interest in the advancement of such cooperation in furtherance of their shared commitment to attaining the highest modern standards of nuclear safety, security, safeguards, and nonproliferation;

RECOGNIZING that Romania and the United States are members of the International Atomic Energy Agency and parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons, done at Washington, London, and Moscow on July 1, 1968 (the "NPT"), and that each has in force with the IAEA a Safeguards Agreement and an Additional Protocol;

AFFIRMING their commitment to the Guidelines of the Nuclear Suppliers Group;

RECOGNIZING that Romania is a member of the European Union; a party to the Treaty establishing the European Atomic Energy Community (the "Euratom Treaty"); a party to the Vienna Convention on Civil Liability for Nuclear Damage in the Field of Nuclear Energy, done at Vienna on May 21, 1963, as amended by the Protocol to Amend the Vienna Convention on Civil Liability for Nuclear Damage, done at Vienna on September 12, 1997; a party to the Joint Protocol Relating to the Application of the Vienna Convention and the Paris Convention, done at Vienna on September 21, 1988; and a party to the Convention on Supplementary Compensation for Nuclear Damage, done at Vienna on September 12, 1997;

RECOGNIZING Romania's obligations deriving from the Euratom Treaty; and

AFFIRMING that nuclear energy provides a sustainable source of energy, which contributes to energy security and reduces carbon emission;

VDP

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

ARTICLE 1. DEFINITIONS

For the purpose of this Agreement:

- (a) The term "**Completion Project**" means the completion of construction and commissioning of Units 3 and 4 at the Cernavoda site;
- (b) The term "**EPC**" means engineering, procurement, and construction, and "**EPC Contract**" means the contract under which such EPC services are delivered.
- (c) The term "**EPC Contractor**" means the entity providing EPC services under the EPC Contract, which the Parties agree should be a U.S. entity.
- (d) The term "**Main Engineering Company**" means the entity providing engineering services under the main engineering contract, which the Parties agree should be a U.S. entity;
- (e) The term "**Program**" means the civil nuclear power plant program in Romania, which includes the Refurbishment Project and the Completion Project at the Cernavoda site, and related Project activities;
- (f) The term "**Project**" means the Refurbishment Project or the Completion Project, as applicable;
- (g) The term "**Project Company**" means, in respect of the Refurbishment Project, Societatea Nationala Nuclearelectrica, and in respect of the Completion Project, a company that is established by Societatea Nationala Nuclearelectrica and Romania, with potential participation of other investors, under the laws and regulations of Romania for the implementation of the Completion Project;
- (h) The term "**Project Participant**" means any Romanian or U.S. private or state-owned or state-controlled entity that participates in the Project Company or supports a Project by contract or otherwise in respect of Project delivery, operations, or financing;
- (i) The term "**Project Site**" means land, in respect of each Project, allocated for use by the Project Company for the implementation of the Projects at Cernavoda, Romania;
- (j) The term "**Refurbishment Project**" means the refurbishment of Unit 1 at the Cernavoda site;
- (k) The term "**Unit**" means a nuclear power reactor of the CANDU design at the Project Site.

YDP

ARTICLE 2. COOPERATION UNDER THIS AGREEMENT

1. Each Party shall cooperate under this Agreement, subject to its national laws and regulations and the international agreements to which it is a party, and, for Romania, the applicable laws and regulations of the European Union, including the Euratom Treaty, and subject to the availability of appropriated funds.
2. The Parties regard cooperation under this Agreement as necessary for their achievement of important and shared governmental objectives. Such objectives include the responsible use of nuclear energy to promote their overall energy security, meet clean energy needs, ensure a high level of environmental protection, and deepen their bilateral strategic relationship. Romania desires that its Program continues to achieve the highest standards of nuclear safety, security, reliability, efficiency, and nonproliferation, and wishes to leverage the vast expertise and experience of U.S. Government experts, regulators, nuclear industry, and national laboratories in maintaining that goal. The United States, as a world leader in the civilian nuclear power industry, is positioned to provide the highest standards and industry best practices in civilian nuclear power projects, including regulatory frameworks, technologies, construction, operation, fuel supply, and nonproliferation. The Parties additionally desire, in furtherance of their longtime alliance and strategic partnership, that the Program offers a safe, reliable energy source. Cooperation under this Agreement will advance the Parties' joint goal to ensure that the Program continues to meet the highest standards, helps achieve clean energy goals, and promotes common energy security objectives.
3. The Parties shall cooperate directly in the following activities:
 - (a) Consultation and exchange of expert and technical input to advance overall development of the Projects;
 - (b) involvement of third country entities in the Projects;
 - (c) identification of potential financing and of economic structures that will support financing of the Projects, including additional options to enhance the commercial viability of the Completion Project in an effort to facilitate investment by parties other than the Project Company and Romania;
 - (d) promote civil nuclear energy within the European Union, including through multilateral engagement, as a safe and sustainable source of energy, which reduces global carbon emissions, thus helping mitigate climate change;

VDP

- (e) organization of workshops, meetings, seminars, or conferences, including those to raise public awareness and acceptance on the peaceful uses of nuclear energy;
 - (f) exploration of the development and deployment of small modular reactor and advanced reactor technologies; and
 - (g) exchange of information in support of the foregoing activities.
4. The Parties shall facilitate, encourage, and/or promote, as applicable, the following activities when performed by the Project Companies or Project Participants, as appropriate, respecting in each case the policies, procedures, requirements, and independent decision-making authority of the Project Companies and of such Project Participants:
- (a) development, construction, and financing of the Projects, to include coordination with export credit agencies from third countries, as applicable;
 - (b) development of expertise in the decommissioning of nuclear power plants and the management of spent fuel and radioactive waste in the light of relevant policies of Romania and in support of the Program;
 - (c) provision of technical assistance to and training of relevant Romanian entities to enhance their capacity and expertise to execute and administer the Program; and
 - (d) optimization of localization to support the Program.
5. All activities conducted under this Agreement shall be exclusively for peaceful purposes. Any transfers of nuclear material, equipment, or technology in support of the Program shall be governed by the Parties' national laws and regulations, including applicable licensing requirements, and by the U.S.-Euratom Peaceful Nuclear Cooperation Agreement where applicable.
6. Excluded from cooperative activities under this Agreement is sharing of information (including information that is incorporated in equipment or an important component thereof) that is not available to the public and which is important to the design, construction, fabrication, operation, or maintenance of any facility designed or used primarily for uranium enrichment, reprocessing of irradiated nuclear material, heavy water production, or fabrication of nuclear fuel containing plutonium, and other such information that may be designated by a Party.

VDP

ARTICLE 3. OTHER AREAS OF COOPERATION

In addition to activities described in Article 2 of this Agreement, the Parties shall facilitate other cooperative activities related to this Agreement, which may include:

- (a) Regulatory collaboration;
- (b) Laboratory exchanges;
- (c) University exchanges (and other educational programs);
- (d) Personnel training and exchanges;
- (e) Supply chain development, contracting, and coordination;
- (f) Research and development;
- (g) Planning for public interactions;
- (h) Development of a "Lessons Learned" database; and
- (i) Regional collaboration (including, as appropriate, in support of joint work on nuclear power plants in other countries in the region).

ARTICLE 4. STRATEGIC COOPERATION

The Parties agree that U.S. entities should be selected as the EPC Contractor and Main Engineering Company to the Projects, given the strategic importance of the bilateral relationship between the Parties, their shared governmental objectives under this Agreement, and the desire to maximize the efficient and effective contribution of U.S. technical, regulatory, safety and security expertise. U.S. entities involved in the Projects as the EPC Contractor and Main Engineering Company and all or some of the financial institutions involved in the financing of the Projects shall be confirmed separately by Romania at a later date.

ARTICLE 5. MANAGEMENT OF COOPERATION

1. The Parties shall establish a Steering Committee, composed of representatives of the Parties, to coordinate, facilitate, and review cooperative activities under this Agreement.
2. The Steering Committee shall act by joint decision of all Steering Committee members, and may invite additional experts and technical points of contact, on an as-needed basis, to attend meetings and provide advice and recommendations to the Steering Committee.
3. The Steering Committee shall convene as necessary and for at least two regularly scheduled working sessions per year, unless otherwise jointly decided.

4. The Steering Committee may establish subsidiary bodies as necessary to carry out its work under this Agreement.

ARTICLE 6. PROCUREMENT

1. Recognizing the technical, regulatory, safety, and security expertise, and other advantages this Agreement provides to the Program and to Romania, and that the Projects will substantially contribute to the energy security, energy diversity, energy reliability and stability, and climate objectives of Romania, as well as enhance the national security of Romania and its obligations and activities as a member of the North Atlantic Treaty Organization, Romania shall endeavor to obtain clearance from the European Commission and competent Romanian authorities, as appropriate, that the procurement of certain works, supplies, and services for the Projects will be excluded from applicable Romanian and European Union public procurement rules, in accordance with the allowed exclusions thereunder.
2. The Parties recognize that U.S. technical, regulatory, safety, and security expertise offered under this Agreement will be most effective if the EPC Contractor and Main Engineering Company to the EPC Contractor are U.S. entities (whose participation may further be supported by financing in accordance with Article 7) already operating under U.S. regulatory regimes, working together with the reactor technology vendor that has already been (and, due to technical necessity, will continue to be) utilized for the Projects, subject to separate written agreements by such U.S. entities and the reactor technology vendor.
3. The Parties recognize that, except as specifically set forth in this Article 6, all procurement by the Project Companies in respect of the Projects that covers works, supplies, or services for such Projects is intended be conducted without utilization of the exclusions cited in paragraph 1 of this Article 6.

VNP

ARTICLE 7. FUNDING

The United States expresses its strong interest in facilitating the utilization of the Export-Import Bank of the United States, the United States International Development Finance Corporation, and other applicable and available U.S. financing institutions to support the overall financing for the Projects, subject to the policies, procedures, requirements, and independent decision-making authority of such institutions, including particularly their legal, technical, financial, environmental, social, and safety due diligence of each Project under the Program. The Parties acknowledge that such due diligence may include the review by such institutions of the structure, timing, or other aspects of a Project, independent of any determination or other input by the United States on such aspects pursuant to this Agreement. Such financing would be subject to the timing, finance structure, project documentation, and credit terms requirements of the U.S. financial institutions, and evidenced by customary financing documentation for such institutions, involving applicable Project counterparties, to include Romania.

ARTICLE 8. INFORMATION SHARING AND CONFIDENTIALITY

1. In the event that information identified in a timely fashion as "business-confidential" is furnished or created under this Agreement, each Party shall protect such information in accordance with applicable laws, regulations, and administrative practices, and shall implement appropriate contractual measures to require its relevant Project Participants, and for Romania, the Project Companies, to afford the same protection. Information may be identified as "business-confidential" by a Party if a person having the information may derive an economic benefit from it or may obtain a competitive advantage over those who do not have it, and the information is not generally known or publicly available from other sources, and the owner has not previously made the information available without imposing in a timely manner an obligation to keep it confidential.
2. Except as required by applicable law, non-public information transferred under this Agreement shall not be disclosed by the receiving Party to third parties without the consent in writing of the other Party and shall be used exclusively in accordance with this Agreement and not for any other purpose.
3. If either Party determines that a particular cooperative activity may lead or has led to the creation of intellectual property, the Parties shall promptly consult with each other to

determine the allocation of rights to the intellectual property. The Parties shall endeavor to reach a written agreement respecting the allocation of rights to such intellectual property. If agreement cannot be reached within 12 months, cooperation on the cooperative activity in question shall be terminated at the request of either Party.

ARTICLE 9. LOCAL CONTENT

Subject to the technical and financing needs of the Projects, the Parties shall encourage and promote Romanian local content in the Projects.

ARTICLE 10. DISPUTE SETTLEMENT

Any dispute arising from the implementation or interpretation of this Agreement in relation to the rights and obligations of either or both of the Parties shall be settled amicably by consultation between the Parties.

ARTICLE 11. ENTRY INTO FORCE, AMENDMENT AND TERMINATION

1. This Agreement shall enter into force on the date of the later note in an exchange of diplomatic notes between the Parties, informing each other that they have completed all applicable requirements for entry into force of this Agreement.
2. This Agreement shall remain in force for 30 years, and thereafter shall be automatically extended for successive five-year periods unless either Party notifies the other Party in writing at least twelve months before the end of the initial 30-year period or any succeeding five-year period that it does not wish to extend the Agreement for another five-year period.
3. Either Party may terminate this Agreement upon at least one year's prior written notice to the other Party.
4. Notwithstanding the termination of this Agreement, all business-confidential or otherwise non-public information received or created under this Agreement shall continue to be protected in accordance with the provisions set forth in Article 8 of this Agreement.

VDP

5. This Agreement may be amended by written agreement between the Parties.

Signed at [], the [] day of [], 2020, in two originals, in the Romanian and English languages, both texts being equally authentic.

FOR THE GOVERNMENT OF
ROMANIA:

FOR THE GOVERNMENT OF THE
UNITED STATES OF AMERICA:

Copie certificată pentru conformitate cu originalul

✓ Raluca Tigău, director

Direcția Tratate Internaționale
Ministerul Afacerilor Externe

Anexă la nr. ISM/1353 din 09.03.2024

**ACORD
ÎNTRÉ
GUVERNUL ROMÂNIEI -
SI
GUVERNUL STATELOR UNITE ALE AMERICH
PRIVIND COOPERAREA ÎN LEGĂTURĂ CU PROIECTELE NUCLEARO-
ENERGETICE DE LA CERNAVODĂ
SI
ÎN SECTORUL ENERGIEI NUCLEARE CIVILE DIN ROMÂNIA**

Guvernul României (denumit în continuare "România") și Guvernul Statelor Unite ale Americii (denumit în continuare "Statele Unite"), denumite în continuare colectiv "Părțile",

AMINTIND Acordul de cooperare în domeniul utilizării în scopuri pașnice a energiei atomice între Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Unite ale Americii, semnat la Bruxelles la data de 7 noiembrie 1995 și la data de 29 martie 1996 ("Acordul de Cooperare în domeniul utilizării pașnice a energiei nucleare SUA-EURATOM");

AMINTIND Memorandumul de Înțelegere între Guvernul României și Statele Unite ale Americii privind cooperarea strategică în domeniul nuclear civil, semnat la New York la data de 24 septembrie 2019;

REAFIRMÂND poziția comună potrivit căreia cooperarea în domeniul nuclear civil dintre România și SUA reprezintă o componentă importantă a relațiilor strategice bilaterale și care poate juca un rol vital în promovarea securității în aprovizionarea cu energie electrică a României, furnizând în același timp beneficii auxiliare substanțiale pentru securitatea energetică a Statelor Unite și a aliaților europeni;

RECUNOSCÂND dezideratul României de a dezvolta centrala nucleară de pe amplasamentul Cernavodă, prin retehnologizarea Unității 1 și finalizarea Unităților 3 și 4;

CONȘTIENTE de faptul că Statele Unite sunt un lider în tehnologia, securitatea și siguranța nucleară și neproliferare, cu o experiență de peste 60 de ani în exportul de tehnologii în

domeniul energiei nucleare la nivel mondial, și dețin o expertiză profundă la nivelul sectorului energiei nucleare, inclusiv în Statele Unite, laboratoarele naționale, mediul academic și industrie;

RECUNOSCÂND dezideratul Românic să extindă sectorul nuclear civil prin cooperarea între Părți cu privire la toate aspectele privind energia nucleară civilă cum ar fi securitatea și siguranța nucleară, reglementări în domeniul nuclear, managementul deșeurilor, sisteme de management al calității, transfer de tehnologie, dezvoltarea resurselor umane, localizare și dezafectare;

EXPRIMÂND interesul reciproc în dezvoltarea acestei cooperări prin promovarea angajamentului comun în atingerea celor mai înalte și moderne standarde de securitate și siguranță nucleară, mijloace de control și neproliferare;

RECUNOSCÂND că România și Statele Unite sunt state membre ale Agenției Internaționale pentru Energie Atomica și statc Părți la Tratatul cu privire la neproliferarea armelor nucleare, semnat la Londra, Moscova și Washington, la 1 iulie 1968 („TNP”), și că fiecare Parte a încheiat cu AIEA un Acord pentru aplicarea garanțiilor nucleare și un Protocol Adițional;

CONFIRMÂND angajamentul părților la Principiile directoare ale Grupului de Furnizori Nucleari;

RECUNOSCÂND că România este stat membru al Uniunii Europene; stat parte la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice ("Tratatul EURATOM"); stat parte la Convenția de la Viena privind Răspunderea civilă pentru daune nucleare semnată la Viena la data de 21 mai 1963, și amendată prin Protocolul de amendare al Convenției de la Viena privind Răspunderea civilă pentru daune nucleare semnat la Viena la data de 12 septembrie 1997; stat parte la Protocolul comun referitor la aplicarea Convenției de la Viena și Convenției de la Paris semnat la Viena la data de 21 septembrie 1988; stat parte la Convenția privind Compensațiile Suplimentare pentru daune nucleare semnată la Viena la data de 12 septembrie 1997;

RECUNOSCÂND obligațiile României decurgând din Tratatul EURATOM; și

CONFIRMÂND că energia nucleară reprezintă o sursă sustenabilă de energie, care contribuie la securitatea energetică și reduce emisiile de carbon;

AU CONVENIT URMĂTOARELE:

ARTICOLUL 1. DEFINIȚII

În sensul prezentului Acord:

- (a) Termenul **“Proiect de Finalizare”** înseamnă finalizarea construcției și punerii în funcțiune a Unitășilor 3 și 4 de pe amplasamentul Cernavodă;
- (b) Termenul **“IPC”** înseamnă inginerie, achiziții și construcție și **“Contract IPC”** înseamnă contractul prin care sunt furnizate astfel de servicii de tip IPC;
- (c) Termenul **“Contractor IPC”** înseamnă entitatea care furnizează servicii de IPC prin contractul IPC, cu privire la care Părțile convin că ar trebui să fie o entitate din SUA;
- (d) Termenul **“Compania Principală de Inginerie”** înseamnă entitatea furnizoare de servicii de inginerie în cadrul contractului principal de inginerie, cu privire la care Părțile convin că ar trebui să fie o entitate din SUA;
- (e) Termenul **“Program”** înseamnă programul privind centrala nuclearolectrică din România, care include Proiectul de Retehnologizare și Proiectul de Finalizare de pe amplasamentul Cernavodă, și activitășile conexe Proiectului;
- (f) Termenul **“Proiect”** înseamnă Proiectul de Retehnologizare sau Proiectul de Finalizare, după caz;
- (g) Termenul **“Companie de Proiect”** înseamnă, cu privire la Proiectul de Retehnologizare, Societatea Națională Nucleară S.A., și cu privire la Proiectul de Finalizare o societate înființată de Societatea Națională Nucleară S.A. și Guvernul României potrivit legii și reglementărilor din România pentru implementarea Proiectului de Finalizare ;
- (h) Termenul **“Participant la Proiect”** înseamnă orice entitate privată sau de stat sau controlată de stat din România sau SUA care participă în cadrul Companiei de Proiect, sau contribuie la realizarea unui Proiect pe bază contractuală sau contribuie într-un alt fel la implementarea, exploatarea sau finanțarea proiectelor.
- (i) Termenul **“Amplasamentul Proiectului”** înseamnă terenul, cu privire la fiecare Proiect, alocat de Compania de Proiect pentru implementarea Proiectelor la Cernavodă, România;
- (j) Termenul **“Proiect de Retehnologizare”** înseamnă retehnologizarea Unitășii 1 de pe amplasamentul Cernavodă;

(k) Termenul "Unitate" înseamnă reactorul nuclear de tehnologie CANDU de pe amplasamentul Proiectului.

ARTICOLUL 2. COOPERAREA ÎN CADRUL ACESTUI ACCORD

1. Fiecare Parte va coopera în baza acestui Acord, cu respectarea prevederilor legislației și reglementărilor naționale și acordurilor internaționale la care este parte, și, în cazul României, cu respectarea prevederilor legislației și reglementărilor Uniunii Europene, inclusiv Tratatul EURATOM, și condiționat de disponibilitatea resurselor financiare adecvate.
2. Părțile privesc cooperarea în cadrul acestui Acord ca necesară pentru atingerea obiectivelor guvernamentale importante și comune. Astfel de obiective includ utilizarea responsabilă a energiei nucleare pentru promovarea securității energetice în ansamblul său, atingerea obiectivelor privind energia nepoluantă, asigurarea unui nivel înalt de protecție a mediului, și aprofundarea relațiilor bilaterale strategice. România dorește că Programul său să continue să atingă cele mai înalte standarde de securitate și siguranță nucleară, eficiență și neproliferare, și dorește să valorifice expertiza și experiența vastă a experților, autorităților de reglementare, industriei nucleare și laboratoarelor naționale ale Guvernului SUA în menținerea acestui obiectiv. Statele Unite, un lider mondial în industria nucleară civilă, sunt poziționate să furnizeze cele mai înalte standarde și cele mai bune practici în proiectele nucleare-energetice civile, inclusiv cu privire la cadrul de reglementare, tehnologii, construcție, exploatare, furnizare de combustibil și neproliferare. În plus, Părțile doresc, în contextul promovării alianței și parteneriatului de lungă durată, ca Programul să ofere o surse de energie sigură și stabilă. Cooperarea în cadrul acestui Acord va promova obiectivul comun al Părților de a se asigura că Programul continuă să atingă cele mai înalte standarde, să ajute la îndeplinirea obiectivelor privind energia nepoluantă și să promoveze obiectivele comune de securitate energetică.
3. Părțile vor coopera în mod direct în următoarele activități:
 - (a) Consultări și schimb de experți și date tehnice pentru a avansa în dezvoltarea în ansamblu a Proiectelor;
 - (b) Implicarea entităților din trei state în Proiecte;
 - (c) Identificarea finanțării potențiale și a structurilor economice care vor susține finanțarea Proiectelor, inclusiv opțiuni suplimentare care să îmbunătățească

- viabilitatea comercială a Proiectelor finalizate în efortul de a facilita investițiile altor părți decât Compania de Proiect și România;
- (d) Promovarea energiei nucleare civile în Uniunea Europeană, inclusiv prin angajamente multilaterale, ca o sursă de energie sigură și sustenabilă care reduce emisiile globale de carbon, ajutând astfel la combaterea schimbărilor climatice;
- (e) Organizarea de ateliere de lucru, întâlniri, seminarii sau conferințe, inclusiv în scopul de a crește conștientizarea și acceptarea publicului privind utilizările pașnice ale energiei nucleare;
- (f) Explorarea dezvoltării și implementării tehnologiilor pentru reacțoarele modulare mici și pentru reacțoare avansate; și
- (g) Schimbul de informații în scopul susținerii activităților menționate mai sus.
4. Părțile vor facilita, încuraja, și/sau promova, după cum este aplicabil, următoarele activități desfășurate de Companiile de Proiect sau Participanții la Proiect, după caz, cu respectarea în fiecare caz a politicilor, procedurilor, cerințelor și independenței, în luarea deciziilor aparținând Companiilor de Proiect sau Participanților la Proiect:
- (a) Dezvoltarea, construcția și finanțarea Proiectelor, care va include coordonarea cu agențiile care oferă credite pentru export din trei state, după caz;
- (b) Dezvoltarea expertizei în dezafectarea centralelor nucleare și managementul combustibilului uzat și deșeurilor radioactive în lumina politicilor relevante ale României și în sprijinul Programului;
- (c) Asigurarea de asistență tehnică și training a entităților românești relevante pentru dezvoltarea capacitatei și expertizei acestora de a administra și implementa Programul; și
- (d) Optimizarea localizării pentru susținerea Programului.
5. Toate activitățile desfășurate în cadrul acestui Acord vor fi exclusiv folosite în scopuri pașnice. Orice transferuri de material nuclear, echipament sau tehnologie în sprijinul Programului vor fi guvernate de legile și reglementările interne ale Părților, inclusiv de cerințele de licențiere aplicabile, și, unde va fi cazul, de prevederile Acordului de Cooperare în domeniul utilizării în scopuri pașnice a energiei atomice SUA - EURATOM.
6. Activitățile de cooperare în baza acestui Acord exclud schimbul de informații (inclusiv informațiile asociate unui echipament sau unei componente importante ale acestuia) care nu sunt disponibile publicului și care sunt importante pentru proiectarea, construcția, fabricarea, exploatarea sau întreținerea oricărei instalații proiectate sau utilizate în principal pentru îmbogățirea uraniului, reprocesarea materialului nuclear iradiat, producția de apă

greia sau fabricarea de combustibil nuclear care conține plutoniu, și orice alt fel de informație care poate fi indicată de o Parte.

ARTICOLUL 3. ALTE DOMENII DE COOPERARE

În plus față de activitățile descrise la Articolul 2 al acestui Acord, Părțile vor facilita alte activități de cooperare în legătură cu acest Acord, care pot include:

- (a) Colaborarea în domeniul reglementării;
- (b) Schimburile între laboratoare;
- (c) Schimburile universitare (și alte programe educaționale);
- (d) Pregătirea și schimbul de personal;
- (e) Dezvoltarea lanțului de furnizori, contractare și coordonare;
- (f) Cercetare și dezvoltare;
- (g) Planificarea interacțiunilor cu publicul;
- (h) Dezvoltarea unei baze de date a "Lecțiilor învățate"; și
- (i) Colaborarea regională (inclusând, după caz, desfășurarea de activități comune la centrale nucleare electrice ale altor state din regiune).

ARTICOLUL 4. COOPERARE STRATEGICĂ

Părțile sunt de acord că entități din SUA ar trebui să fie selectate Contractor IPC și respectiv Companie Principală de Inginerie, dată fiind importanța strategică a relațiilor bilaterale, obiectivele comune guvernamentale asumate prin acest Acord, și dorința de a maximiza contribuția eficientă și efectivă a expertizei americane în domeniul tehnic, de reglementare, siguranță și securitate. Entitățile din SUA implicate în Proiecte în calitate de Contractor IPC și Companie Principală de Inginerie și toate sau unele din instituțiile financiare implicate în finanțarea proiectelor vor fi supuse confirmării de către România la o dată ulterioară.

ARTICOLUL 5. MANAGEMENTUL COOPERĂRII

1. Părțile vor înființa un Comitet Strategic, compus din reprezentanți ai Părților pentru coordonarea, facilitarea și evaluarea activităților de cooperare din cadrul acestui Acord.

2. Comitetul Strategic va acționa prin decizia comună a tuturor membrilor săi, și poate invita suplimentar, când va fi necesar, experți și puncte de contact tehnice, pentru a participa la întâlniri și furniza recomandări Comitetului.
3. Comitetul Strategic se va întruni de câte ori va fi necesar și cel puțin în două sesiuni de lucru pe an, cu excepția cazurilor în care se decide în comun altfel.
4. Comitetul Strategic poate înființa grupuri de lucru auxiliare după cum va fi necesar pentru efectuarea activității potrivit Acordului.

ARTICOLUL 6. ACHIZIȚII

1. Recunoscând că expertiza în domeniile tehnic, de reglementare, securitate și siguranță nucleară și alte avantaje pe care acest Acord le furnizează Programului și României, și faptul că proiectele vor contribui substanțial la securitatea, diversitatea, siguranța în exploatare și stabilitatea energetică, și la obiectivele de mediu ale României, precum și la consolidarea securității naționale a României și obligațiilor și activităților ce îi revin ca membru al NATO, România va căuta să obțină aprobarea Comisiei Europene și a autorităților competente din România, după caz, ca neobișnuită anumitor lucrări, servicii și echipamente pentru Proiecte să fie exceptate de la reglementările aplicabile din România sau din Uniunea Europeană în domeniul achizițiilor publice, în conformitate cu exceptările permise de respectivele legislații.
2. Părțile recunosc că expertiza SUA în domeniile tehnic, de reglementare, securitate și siguranță oferită prin acest Acord va fi foarte eficientă dacă Contractorul IPC și Compania Principală de Inginerie sunt entități din SUA (a căror participare poate fi susținută prin finanțare conform Articolului 7), funcționând în regimul de reglementare din SUA, în colaborare cu furnizorul de tehnologie nucleară (deja existent, și, care, din motive tehnice, va continua să fie) utilizat pentru Proiecte, pe baza unor înțelegeri scrise separate încheiate între aceste entități din SUA și furnizorul de tehnologie nucleară.
3. Părțile recunosc că, exceptând cele precizate în mod specific în prezentul Articol 6, toate achizițiile efectuate de Companiile de Proiect cu privire la Proiecte, care au ca obiect lucrări, bunuri sau servicii pentru astfel de Proiecte, se intenționează să fie atribuite fără utilizarea exceptiilor prevăzute în paragraful 1 al acestui Articol 6.

ARTICOLUL 7. FINANȚARE

Statele Unite își exprimă interesul ferm în facilitarea utilizării EXIM Bank, U.S. International Development Finance Corporation și a altor instituții finanțatoare aplicabile și disponibile din SUA care să sprijine finanțarea globală a Proiectelor, sub rezerva politicilor, procedurilor, reglementărilor și independenței decizionale a acestor instituții, inclusiv, în mod particular, evaluările independente de tip due diligence, juridic, tehnic, financiar, de mediu, social și de securitate nucleară ale fiecărui Proiect din cadrul Programului. Părțile recunosc faptul că o astfel de evaluare de tip due diligence poate include și revizuirea de către aceste instituții a structurii, graficului sau altor aspecte ale unui Proiect, independent de orice hotărâre sau orice alt aport din partea Guvernului Statelor Unite ale Americii pe baza acestui Acord. O astfel de finanțare va fi condiționată de termenele, structura finanțării, documentația proiectului și cerințele și condițiile de creditare ale acestor instituții finanțatoare din SUA, și probate prin documentațiile de finanțare uzuale pentru astfel de instituții, implicând părțile relevante ale Proiectului, și incluzând România.

ARTICOLUL 8. SCHIMBUL DE INFORMAȚII ȘI CONFIDENTIALITATE

1. În situația în care informația identificată în timp util ca fiind "secret comercial" ("business-confidential") este furnizată sau creată în baza acestui Acord, fiecare Parte va proteja informația în conformitate cu legislația, reglementările și practicile administrative aplicabile, și va implementa măsuri contractuale adecvate care să solicite Participanților la Proiect relevanți, iar pentru România, Companiilor de Proiect, să asigure același nivel de protecție. Informația poate fi identificată "secret comercial" ("business-confidential") de către o Parte dacă persoana care leține informația poate dobândi un beneficiu economic din aceasta ori poate obține un avantaj competitiv asupra celor care nu o dețin, și informația nu este cunoscută în mod general sau disponibilă public din alte surse, și proprietarul informației nu a făcut anterior informația disponibilă fără impunerea în timp util a unei obligații de păstrare a confidențialității.
2. Cu excepția prevederilor legale, informația nepublică transferată în baza acestui Acord nu va fi dezvăluită către terzi de Partea care primește fără acordul prealabil scris al celeilalte părți și va fi utilizată exclusiv în scopul și în conformitate cu prevederile acestui Acord și nu pentru alt scop.

3. Dacă oricare dintre Părți stabilește că o anumită activitate de cooperare poate conduce la sau a condus la crearea unor drepturi de proprietate intelectuală, Părțile se vor consulta prompt între ele pentru a stabili alocarea drepturilor de proprietate intelectuală. Părțile vor depune eforturi să ajungă la o înțelegere privind alocarea drepturilor de proprietate intelectuală. Dacă nu se ajunge la un acord în 12 luni, colaborarea în activitatea de cooperare respectivă va fi închetată la solicitarea oricărei Părți.

ARTICOLUL 9. COMPOENȚA LOCALĂ

Sub rezerva necesităților tehnice și de finanțare ale Proiectelor, Părțile vor încuraja și promova contribuția locală românească la Proiecte.

ARTICOLUL 10. SOLUȚIONAREA DISPUTELOR

Orice dispută izvorâtă din implementarea ~~sau interpretația~~ acestui Acord în legătură cu drepturile și obligațiile oricărei Părți sau ambelor Părți vor fi soluționate pe cale amiabilă prin consultare între Părți.

ARTICOLUL 11. INTRARE ÎN VIGOARE, MODIFICARE ȘI DENUNȚARE

1. Acest Acord va intra în vigoare la data ultimei notificări scrise, transmisă pe cale diplomatică, prin care se părțile se informează reciproc cu privire la îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a acestui Acord.
2. Acest Acord va rămâne în vigoare pe o perioadă de 30 de ani, și va fi extins automat pe perioade succesive de cinci ani, cu excepția cazului în care oricare dintre Părți notifică celelalte Părți în scris cu cel puțin douăsprezece luni înainte de finele perioadei inițiale de 30 de ani sau a oricărei perioade ulterioare de cinci ani intenția sa de a nu extinde valabilitatea Acordului pentru încă o perioadă de cinci ani.
3. Fiecare Parte poate denunța acest Acord prin notificare scrisă transmisă celelalte Părți cel puțin cu un an înainte.
4. Independent de închiderea Acordului, toate informațiile "secret comercial" ("business-confidential") sau nepublice în oricare alt mod, primite sau create în cadrul acestui Acord vor continua să fie protejate în conformitate cu prevederile Articolului 8 al acestui Acord.

5. Acest Acord poate fi amendat prin acordul scris al Părților.

Semnat la [], la data de [9] 2020, în două exemplare originale, în limba română și limba engleză, ambele texte fiind ca și autentice.

PENTRU GUVERNUL ROMÂNIEI

PENTRU GUVERNUL STATELOR

UNITE ALE AMERICII:

Copie certificată pentru conformitate cu originalul

Raluca Tîgău, director

Direcția Tratate Internaționale
Ministerul Afacerilor Externe

